

Борисюк Юлія Борисівна,
аспірант кафедри публічного
управління та адміністрування
Національна академія внутрішніх справ

ДЕЯКІ НАПРЯМИ ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ У ПРОЦЕСІ ПРИВАТИЗАЦІЇ В УКРАЇНІ

Згідно статті 2 Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна», основною метою приватизації в Україні є прискорення економічного зростання, залучення іноземних і внутрішніх інвестицій, зменшення частки державної або комунальної власності у структурі економіки України шляхом продажу об'єктів приватизації ефективному приватному власнику. За для досягнення мети приватизації уповноважені державні органи мають здійснювати ряд заходів, які нерідко можуть містити прояви корупції.

Науковці по різному характеризують явище приватизації в теорії юридичних наук. Тому, зупинимося на визначенні, яке запропоноване в Законі – приватизація державного або комунального майна є платне відчуження майна, що перебуває у державній або комунальній власності, на користь фізичних та юридичних осіб, які відповідно до цього Закону можуть бути покупцями [1].

За для уникнення корупційних ризиків публічного продажу державного майна в Україні створено систему ProZorro. В Розділі I Закону України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 року за номером 922-VIII встановлені загальні положення про функціонування системи електронних публічних закупівель ProZorro, в ньому закріплено основні принципи, спираючись на які буде проводитись взаємодія електронних майданчиків з системою ProZorro.

В Порядку функціонування електронної системи закупівель та проведення авторизації електронних майданчиків, затвердженому Постановою КМУ від 24.02.2016 №166 закріплені ключові вимоги до майданчиків, порядок та умови авторизації та підключення до електронної системи. Також визначено порушення, у випадку яких майданчики будуть відключені від системи ProZorro, та інші міри відповідальності.

Спеціальна комісія здійснює авторизацію електронного торговельного майданчика, і визначає рівень його акредитації. Торговельний електронний майданчик «Українська універсальна біржа» акредитований МЕРТ за рівнями акредитації з I по IV.

Також у вищевказаному Порядку були встановлені тарифи за подачу тендерної пропозиції. Слід зауважити, що даний пункт

стосується лише постачальників, оскільки для державних установ, які є замовниками, учать в системі електронних закупівель повністю безкоштовна [2].

Купити державні або комунальні активи на ProZorro сьогодні можна за лічені хвилини. Достатньо лише заручитися підтримкою надійного партнера.

ТОВ «Українська універсальна біржа» працює із 1997 року та є однією з найдосвідченіших платформ, що надає повний спектр послуг у питанні купівлі-продажу майна будь-якої форми власності. Біржа є акредитованим майданчиком (маркетплейсом) ProZorro Сейл за всіма напрямками торгів:

- продаж активів банків, що виводяться з ринку чи ліквідуються (лоти від ФГВФО);
- продаж майна боржників у справах про банкрутство (лоти від арбітражних керуючих);
- мала приватизація;
- оренда державного та комунального майна;
- оренда вагонів-зерновозів;
- продаж спецдозволів на видобуток надр (лоти Держгеонадр);
- продаж металобрухту;
- земельні торги на електронних аукціонах тощо [3].

Організаторами аукціонів та органами приватизації є Фонд державного майна України. Останнім часом, із початком повномасштабного воєнного конфлікту та введенням воєнного стану, громадський контроль за роботою Фонду ускладнився.

Згідно законодавства внутрішні кадрові призначення ухвалює голова Фонду, державного майна, він наділений повноваженнями самостійно вирішувати, що робити з конфіскованим майном: приватизувати його, здавати в оренду чи залишати в державній власності. Політична влада в Україні має високий рівень довіри до голови [4]. Однак, на наш погляд, така довіра та дозволеність здатна породжувати корупційні дії посадових осіб Фонду.

Отже, сучасне українське суспільство потребує створення ефективного організаційно-правового механізму протидії корупції. На шляху до викорінення корупції у сфері приватизації, законодавцем створено відповідну правову базу та систему державних органів і електронні майданчики для доброчесної приватизаційної діяльності. Не дивлячись на проведені заходи, вважаємо за необхідне удосконалити повноваження керівників Фонду державного майна України та створити умови для доступу громадськості до процесів приватизації у період нині діючого воєнного стану.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про приватизацію державного і комунального майна». (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 12, ст.68) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2269-19#Text>
2. Українська універсальна біржа. URL: <https://tender.uub.com.ua/pro-prozorro/polozhennya-pro-prozorro>
3. Прозорро. Продажі. URL: https://sale.uub.com.ua/?gad_source=1&gclid=Cj0KCQiA35urBhDCARIsAOU7Qwnq9LIsZ6qp8GDXP8eARD7qRhLVSy0M-gR9vpwnsZPnTG6wCqMo9UUaAo4OEALw_wcB
4. Економічна правда. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2023/09/4/703888/>

Синюшко Дмитро Андрійович,
здобувач Національної академії
внутрішніх справ

СУБ'ЄКТИ СПЕЦІАЛЬНО-КРИМІНОЛОГІЧНІ ЗАХОДИ ЗАПОБІГАННЯ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ У СФЕРІ ЛІСОВОГО ФОНДУ

Спеціально-кримінологічний рівень запобігання характеризується сукупністю заходів, спеціально спрямованих на усунення причин злочинності чи конкретних злочинних проявів. Як зазначають вчені-кримінологи, спеціально-кримінологічні заходи запобігання, на відміну від загальносоціальних, не пов'язані з радикальною зміною наявних суспільних відносин, зняттям або подоланням соціально-економічних проблем, що впливають на злочинність, формуванням у громадян переконань, поглядів і морально-етичних якостей, які роблять антигромадські вияви неможливими. Завданням спеціальних заходів є усунення дії конкретних криміногенних факторів, створення обставин, що перешкоджають здійсненню кримінальних правопорушень [1, с. 99].

На думку О. М. Джузі, спеціально-кримінологічне запобігання полягає в цілеспрямованому здійсненні цього виду запобіжної діяльності як функції, у зв'язку з елементами кримінологічної системи, у неухильному виконанні команд управляючого механізму системи, у виборі лінії поведінки відповідно до стану об'єкта запобіжного впливу [2, с. 63].

Розглядаючи систему спеціально-кримінологічного запобігання кримінальним правопорушенням у сфері лісового фонду, варто